

Oplegnotitie voor:	algemeen bestuur GGD Flevoland
Agendapunt:	4
Vergaderdatum:	2 februari 2023
Onderwerp:	Inwonerbijdrage 2024
Behandeling:	Meningsvormend
(ambtelijk) Portefeuillehouder:	Guido van Gulick
Portefeuillehouder AB:	Dhr. Erik van de Beld
Steller:	Guido van Gulick
Status:	Intern voorbespreking
Bijlagen:	1. Inhoudelijke toelichting taakuitbreidingen scenario C 2. Cijfermatig overzicht scenario's inwonerbijdrage 2024

Voorstel

Het algemeen bestuur wordt verzocht om:

1. Kennis te nemen van de 3 scenario's voor wat betreft de structurele inwonerbijdrage behorende bij de (nog uit te werken) ontwerpbegroting 2024 (incl. meerjarenraming).
2. Een richtinggevende mening te vormen over de voorgestelde inwonerbijdrage van de (ontwerp)begroting 2024, inclusief de onvermijdelijke aanpassingen en de beleidsontwikkelingen.
3. De directie opdracht te geven om de (ontwerp)begroting 2024 conform die richtinggevende mening ambtelijk uit te werken.
4. De uitgewerkte (ontwerp)begroting 2024 te agenderen op de vergadering van het Algemeen Bestuur van maart 2023.

Afgestemd met:	Datum:	Standpunt/advies:
Directie GGD Flevoland	16 januari 2023	Agenderen voor AB GGD Flevoland 02 feb 2023
Ambtelijk overleg	24 januari 2023	Uitgangspunten besproken en cijfermatig geduid

Inleiding/context

In de vergadering van 20 januari 2022 heeft het Algemeen Bestuur een besparingsanalyse per taakveld van GGD Flevoland besproken met gebruik van de uitkomst van de landelijke benchmark GGD'-en 2019. De conclusie was dat er geen mogelijkheden voor besparingen binnen de door de inwonerbijdrage collectief gefinancierde wettelijke taken zijn, zonder dat de wettelijke dienstverlening onder het vereiste niveau komt en daarmee onnodige gezondheidsschade optreedt voor de inwoners van Flevoland.

In de vergadering van 15 december 2022 heeft het Algemeen Bestuur de uitkomsten van de nieuwe landelijke benchmark 2021 van de 25 GGD'-en in ogenschouw genomen. Uit de benchmark van 2021 blijkt, net als uit de voorgaande benchmark van 2019, dat Flevoland aanzienlijk onder het landelijk gemiddelde ligt voor wat betreft inkomsten voor de wettelijke basistaken.

In de vergadering van 15 december 2022 is naar voren gekomen dat GGD Flevoland al in boekjaar 2023 te maken zal krijgen met onvermijdelijke kostenstijgingen, deels met een meerjarig en structureel karakter, met een per saldo dreigend tekort in 2023 van ca. € 950.000.

In de vergadering van 15 december 2022 is voorts besproken dat in 2023 gemeenten in aanmerking komen voor een Specifieke Uitkering (SPUK) vanuit het Rijk voor de uitvoering van taken vanuit het GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord). De directie van GGD Flevoland opteert om op basis van die financiering met ingang van 2023 in aanmerking te komen voor extra middelen voor de uitvoering van preventief gezondheidsbeleid.

Als onderdeel van de begrotingscyclus 2024 worden allereerst de uitgangspunten (het kader) voor de inwonerbijdrage vastgesteld. Gelet op de bovengenoemde context heeft het Algemeen Bestuur in de AB-vergadering van 15 december 2022 directie opdracht te geven in de bestuursvergadering van 2 februari 2023 scenario's voor te leggen voor wat betreft een inwonerbijdrage 2024.

Scenario's inwonerbijdrage (ontwerp)begroting 2024 (incl. meerjarenraming)

De berekening van inwonerbijdrage zal vervolgens in de ontwerpbegroting 2024, conform de gebruikelijke Planning & Control cyclus, worden samengesteld uit: de technische berekening van indexatie en inwoneraantallen, onvermijdelijke aanpassingen en beleidsontwikkelingen.

In lijn met deze indeling zijn er drie bijpassende scenario's:

- A. Going concern (geen wijzigingen in beleid; eventueel wel "nieuw voor oud")
- B. Noodzakelijke groei (toevoeging wettelijke verplichtingen en onvermijdelijk kostenstijgingen)
- C. Beleidsmatige groei (toevoeging beleidsmatige keuzes voor extra werkzaamheden)

De scenario's hebben daarmee oplopend een hogere inwonerbijdrage (2024).

Scenario A (Going Concern)

De indexatie (prijs/lonen) volgt de opgave vanuit de gemeente Lelystad. Voor het berekenen van het totaal aan inwonerbijdrage per gemeente wordt de prognose inwoneraantallen gebaseerd op Centraal Bureau voor de Statistiek CBS.

Het tekort op de exploitatie 2023 van ca. € 950.000 zal deels meerjarig en structureel zijn:

CAO 2023 € 380.000 structureel (2023)

Hoewel de cao-onderhandelingen nog niet zijn afgerond, wordt een structurele loonstijging verwacht van minimaal 5% (de vakbonden hebben het bod van 5% afgewezen). In de vastgestelde begroting 2023 is uitgegaan van 1,6% stijging Deze loonstijging resulteert in een structureel tekort van minimaal 3,4%.

Huisvestingskosten € 260.000 (2023) tot € 315.000 (2024) structureel

De kosten voor energie stijgen in 2023 met ca. €200.000

De kosten voor rente en afschrijvingen (verbouwing pand Veluwezoom) stijgen in 2023 structureel met ca. € 60.000 tot ca. € 175.000 in 2024

Ziektevervangingskosten € 570.000 incidenteel (2023)

Incidentele lasten van vervanging vitale functies zijn incidenteel, maar zullen deels nog doorlopen naar 2024 (PM).

Wet Open Overheid € 100.000 structureel (m.i.v. 2024)

De verplichtingen vanuit de nieuwe Wet Open Overheid leiden tot extra kosten.

Doorontwikkeling digitale werkomgeving medewerkers € 150.000 (m.i.v. 2024) structureel.

De huidige digitale werkomgeving sluit steeds minder aan bij de functionele behoeften van medewerkers en is beperkend voor voortgaande samenwerking met strategische (keten)partners van GGD Flevoland. In de loop van 2023 zullen investeringen worden uitgevoerd, met name om voortgaande migratie naar clouddiensten te faciliteren. De afschrijvingscomponent van deze investeringen is afhankelijk van de uitkomst van aanbestedingen en wordt hier geschat op ca. € 150.000 structureel.

Zonder verdere wijzigingen betekent dit in 2024 een tekort van ca. € 950.000 (structureel).

Het handelingsperspectief om dit op te lossen met als dekking "nieuw voor oud" leidt tot beperking van uitvoering van wettelijke taken. Het verhogen van efficiëntie (sec) staat op gespannen voet

met de bevindingen uit o.a. de benchmark. Het meerjarig "uitgroeien" van het tekort leidt tot een meerjarig tekort op de exploitatie. De Algemene Reserve van de GGD zal, inclusief het tekort in 2023, waarschijnlijk tot onder het acceptabele niveau van het beleid "Risico's en Reserve" dalen.

De directie heeft in overweging om de in 2023 toegevoegde (voorwaardelijke) extra inwonerbijdrage voor "versterking Publieke Gezondheid" (€ 325.000) (incidenteel) aan te wenden als dekking van het tekort 2023. Het tekort 2023 daalt in dat geval van ca. € 950.000 naar ca. € 625.000.

Scenario B (toevoeging wettelijke verplichtingen en onvermijdelijke kostenstijgingen)

Dit scenario start met de beschrijving als in scenario A, aangevuld met dekking van het structurele tekort vanuit een ombuiging en ophoging van de inwonerbijdrage (2024) en met nacalculatie voor de nog onzekere onderdelen.

Ombuiging inwonerbijdrage. De directie geeft in overweging om de in 2023 toegevoegde (voorwaardelijke) extra inwonerbijdrage voor "versterking Publieke Gezondheid" niet alleen incidenteel in boekjaar 2023, maar ook structureel om te buigen als dekking van het berekende tekort boekjaar 2024. In dat geval resteert er nog een tekort van € 625.000 (dat is: € 950.000 - € 325.000 ombuiging).

Ophoging inwonerbijdrage. Scenario B heeft als sluitpost voor de dekking van het structurele tekort met ingang van boekjaar 2024 een kostendekkende ophoging van de inwonerbijdrage.

Nacalculatie. De onder scenario A beschreven kostenstijgingen zijn ten dele nog onzeker (o.a. CAO en energie) en kunnen bovendien voor boekjaar 2023 niet meer worden gedekt vanuit een ophoging van de inwonerbijdrage 2024. In dit scenario is te overwegen om de kosten 2023 alsnog bij de bestemming van het resultaat 2023 in rekening te brengen van de gemeenten. Vanzelfsprekend is het gewenst om de structurele component de van nacalculatie conform te verwerken in de begroting voor 2024 en 2025.

Scenario C (toevoeging beleidsmatige keuzes voor extra werkzaamheden)

Dit scenario start met de beschrijving als in scenario B. Daarboven voegt scenario C een drietal (inhoudelijke) taakuitbreidingen toe (toelichting zie bijlage):

I.	Opgave- en uitvoeringsplan GGD	:	€ 195.000
II.	Opgave- en uitvoeringsplan thema's GALA	:	€ 318.000
III.	Beleid Duurzaamheid bedrijfsvoering	:	€ 80.000
			----- +
	Subtotaal toevoeging inwonerbijdrage scenario m.i.v. 2024	:	€ 593.000 (structureel)

De subsidie met betrekking tot het inhoudelijke uitvoeringsplan m.b.t. GALA worden in boekjaar 2023 als plustaak aangevraagd bij de gemeenten.

Voorstel directie

De directie stelt voor te kiezen voor scenario C, met daarbij:

- De binnen de begroting GGD 2023 beschikbare inwonerbijdrage € 325.000 "versterking Publieke Gezondheid" m.i.v. 2023 structureel als dekking van het tekort aan te wenden.
- De meerkosten CAO 2023 in de bestemming van het resultaat boekjaar 2023 in rekening te brengen van de gemeenten (nacalculatie geschat € 380.000 incidenteel).
- De meerkosten energie 2023 in de bestemming van het resultaat boekjaar 2023 in rekening te brengen van de gemeenten (nacalculatie geschat € 200.000).
- De gerealiseerde meerkosten CAO resp. energie in nacalculatie boekjaar 2024 af te rekenen met gemeenten en conform structureel te verwerken in de begroting 2025.
- De inhoudelijke taakuitbreiding I, II en III structureel te financieren met ingang van 2024.

Bovengenoemd zal het incidentele tekort (2023) met ca. € 900.000 verminderen tot ca. € 50.000. Bovengenoemde zal het structurele tekort (2024) met € 325.000 verminderen tot ca. € 625.000.

De directie stelt voor om de begroting 2024 financieel structureel dekkend te maken door een verhoging van de inwonerbijdrage in combinatie met nacalculatie op de genoemde onzekerheden.

Beoogd effect

Het algemene bestuur richtinggevende mening uit laten spreken over de gepresenteerde scenario's met de bijbehorende berekening van de inwonerbijdrage 2024, als uitgangspunt voor de ambtelijke voorbereiding van de ontwerpbegroting 2024.

Kanttekeningen/Risico's

De ontwerpbegroting 2024 dient formeel in april 2023 te worden aangeboden aan de zes gemeenten, met het verzoek zienswijzen aan te leveren. Als de onvermijdelijke wijzigingen en de beleidswijzigingen voorafgaand aan de ambtelijke uitwerking niet bestuurlijk zijn geduid, bestaat het risico dat na de maartvergadering onvoldoende tijd resteert om alsnog alle ambtelijke aanpassingen in de ontwerpbegroting ordentelijk te kunnen presenteren.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

De doorrekening van het directievoorstel is gespecificeerd naar de individuele gemeenten (bijlage)

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Met de richtinggevende uitspraken wordt de ontwerpbegroting 2024 (inclusief meerjarenraming 2025-2027) voorbereid. De ontwerpbegroting wordt geagendeerd voor de vergadering van maart 2023. Na vaststelling van de ontwerpbegroting, in de vergadering van april 2023, krijgen de gemeenteraden de gelegenheid om hierop hun zienswijze aan te leveren.

Communicatie (Intern, Extern)

Geen